

En praktikers læsning af Sigge Winthers bog om vilde problemer

Sigge Winther Nielsen er redaktør på og bidragyder til bogen "Vilde problemer". Foto: Søren Rønholt

SOCIAL INNOVATION // ANMELDELSE I sin nye bog *Vilde Problemer* introducerer Sigge Winther Nielsen nye begreber til afklaring af problemers vildhed og konfliktniveau. Men det store takeaway er de mange kapitelforfatters konkrete erfaringer med at løse komplekse problemer, skriver Lisbeth Jessen.

Vilde Problemer – værktøjskasse til politikere, praktikere og policy-entreprenører

Redaktør: Sigge Winther Nielsen

Bidragydere: Sigge Winther Nielsen, Dorte Bukdahl, Asmus Leth Olsen, Carsten Greve, Anne Tortzen, Carsten Strømbæk Pedersen, Christian Bason, Sara Gry Striegler, Thomas Gyldal Petersen, Claus Hjortdal, Gordon Ørskov Madsen, Anders Dybdal, Britt Wendelboe, Kristoffer Milling, Martin Østergaard Christensen, Trine Kiil Nalda

Forlag: Nord Academic 416 sider

Udkom: 30. oktober 2023

Da Sigge Winther Nielsen i 2021 udgav *Entreprenørstaten*, tegnede han et lidt dystert billede af det danske samfund og evnen til at håndtere samfundets vilde problemer. Alt i alt genkendeligt dengang fra direktørstolen i en lille organisation med fokus på at skabe gode løsninger for en sårbar målgruppe.

Magten og hastigheden i politiske processer, men også et embedsværk, der er ved at knække over implementeringer af reformer og lovgivning ved bagdøren, hvor ingen rigtig interesserer sig for virkningen – og hvor tilliden til politikernes løsninger er beskednen.

“**Handler det ikke mere om, at problemerne i deres grundsubstans er så indfildrede og komplekse – og kendetegnet ved, at det, vi får øje på, ikke er kerneårsagerne**

Nu kommer bogen *Vilde problemer* af samme redaktør og varedeklarer sig allerede på omslaget som en værktøjskasse til politikere, praktikere og policy-entreprenører.

Min første tanke er, om sagen med de vilde problemer er, at der ikke er nogen værktøjskasse?

Handler det ikke mere om, at problemerne i deres grundsubstans er så indfildrede og komplekse – og kendetegnet ved, at det, vi får øje på, ikke er kerneårsagerne, men derimod symptomer og konsekvenser?

Og at det netop er symptomerne og konsekvenserne, som vi handler på med hovedet dybt begravet i den politiske, ofte symbolske værktøjskasse?

Selvom jeg måske syntes, at ordet værktøjskasse i første omgang er misvisende, så har anslaget under alle omstændigheder vakt min nysgerrighed.

Samskabelse i forhistorisk tid

Introen er velskrevet med historiske nedslag i menneskets tidlige evne til samarbejde.

Det mest tankevækkende eksempel er helligdommen *Göbelkli Tepe* i Tyskland med over 11.000 år på bagen, bestående af store monumenter, en slags Stonehenge på steroider. Bygget som *collective work event* af tusindvis af pilgrimme, nomader, jægere samlere og andet godtfolk.

Beskrivelsen af samarbejde i en tid, hvor vi i dag tror, at alle boede i hytter og sloges hele dagen. At erfare, at vi kunne samarbejde på det niveau allerede dengang, repræsenterer en vigtig forståelsesramme for troen på, at vi som samfund i 2023 må

kunne lykkes med at samskabe nye innovative løsninger på samfundets vildeste problemer.

Heldigvis bliver det hurtigt synligt, at det er en helt anden vild værktøjskasse end den gængse, du skal have fat i, hvis du har ambitioner om at løse samfundets allermest vilde problemer.

Det viser beretningerne fra mange af de kapitelforfattere, som helt genialt tilfører bogen viden om stort set alle kendte danske erfaringer med at løse komplekse vilde problemer. Læreri beretninger om på vidt forskellig vis at arbejde med samfundets vilde problemer, en slags tanker fra turen.

Vilde problemer skal løses med lokal kreativitet

Personligt havde jeg allermest glæde af erfaringerne om tilgangen til lokale vilde problemer. En af bogens pointer er, at vilde problemer skal løses lokalt, og at der skal skrues ned for styringen og frygten i de blå og røde pools. I stedet skal der tillades lokal kreativitet.

Kapitel 8, 9, 10 og 12 om henholdsvis partnerskabet 'Sammen om skolen', 'Bo trygt partnerskabet', 'de 7 vilde problemer i Århus' og 'Unge uden job og uddannelse' er eksempler på, hvordan forskellige vilde problemer befinder sig i forskellige pools og derfor kræver helt forskellige greb. Kapitel 12 er inspirerende, særligt tilgangen til samarbejdet med de unge berørte mig dybt.

For os, der altid vil have mere, kunne man ønske sig endnu mere åbenhed og gulvhøjde i refleksionerne over, hvordan vi alle er med til at fastholde problemerne. Hvad magten i rummet og vores kulturelt indlejrede navigation efter bordenden gør for processerne samt flere konkrete indblik i, hvilke kunstgreb der er brugt til at berøre mennesker i samskabelsen, så man sammen kan føle behovet for forandring. Måske er det næste bog?

Bogen giver også et indblik i det skifte, mange fonde i Danmark tager i disse år og det mod, de udviser sammen med både det offentlige og private Danmark. Det giver håb.

Jeg håber, politikerne giver sig tid til at læse alle 416 sider. Jeg håber også, at landspolitikerne lejer en bus og tager på studiebesøg hos lokalpolitikerne i Århus. Her øver politikerne sig på at tænke sig grundigt om, før de mener og handler på de vilde problemer.

Den udfordring håber jeg breder sig som en flash mob, hvor politikere begynder at udbede sig tid til at inddrage berørte mennesker, tænke sig om og finde mere bæredygtige løsninger uden at tabe viljen til handling.

Grønne, blå og røde pools

- Som redaktør introducerer Sigge Winther nye begreber til afklaring af problemers vildhed og konfliktniveau for os læsere. Grønne, blå og røde pools og det vilde kanvas skal nok blive kendte begreber i 2024.
- Vi skal forstå de tre tilstande – kaldet pools – som stemninger, som man kan bruge til at forstå modenheden, timingen og de samfundsstemmer, der definerer mulighedsrummene.

- Det vilde kanvas er dit lærred – der hvor du maler din aktuelle situation af problemet. Du kan analysere vildheden af dit problem – og hvor grønt (samarbejdende), blå (forhandlende) eller rødt (frygt) dit problem er.
- Med det kan du beslutte, hvor mulighederne for approach ligger – I hvilken pool.
- Kig for eksempel på Danmarks 22 ministerielle ressortområder, og brug det til at afgøre, hvilke ministerområder der lige nu hører hjemme i henholdsvis røde, blå og grønne pool.
- Som programchef for et vildt problem måtte jeg dog bruge væsentlig tid på at sætte mig ind i tankegangen. Det kan virke mere intuitivt for andre, men god mening giver det.

Artiklen er udgivet i samarbejde med [ImpactInsider](#)

Lisbeth Jessen er programchef på det systemiske forandringsprogram 'En barndom uden vold i familien' og er midlertidigt ansat i forandringsbureauet Operate. Hun har en mangeårig baggrund som efterforsker og leder i politiet og var i perioden 2016-2022 direktør for organisationen Danner. Hun er aktiv i blandt andre Brobyggernes bestyrelse og lægdommer i Landsskatteretten

Impact Insider

Impact Insider er et kritisk og konstruktivt nyhedsmedie, der gransker, hvad der kommer ud af de ressourcer, det offentlige, erhvervslivet og civilsamfundet investerer i at skabe positiv samfundsforandring.

Modtag POV Weekend, følg os på Facebook – eller bliv medlem!